

12.12.2011

Σε σχετικά πρόσφατη οδηγία, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας υπογράμμισε την ανάγκη για **περισσότερη έρευνα, προκειμένου να διευκρινιστεί η ποιότητα, ασφάλεια και δραστηριότητα των λεγόμενων «ηλεκτρονικών τσιγάρων»**. Ανταποκρινόμενα στην έκκληση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας το Μάρτιο του 2011, το FAME Lab, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Κέντρο Έρευνας, Τεχνολογίας και Ανάπτυξης Θεσσαλίας συμπεριέλαβαν το ηλεκτρονικό τσιγάρο στο ερευνητικό πρόγραμμα «Πνοή», το οποίο αφορά σε **καινοτόμες μελέτες σχετικά με τις άμεσες επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία**. Από το ξεκίνημά του τον Ιούνιο του 2004, το πρόγραμμα «Πνοή» έχει ολοκληρώσει τέσσερις μεγάλες μελέτες που έχουν οδηγήσει σε πλήθος δημοσιεύσεων στα εγκυρότερα παγκοσμίως επιστημονικά περιοδικά, τα οποία απευθύνονται σε κλινικούς γιατρούς και ειδικούς πνευμονολογίας, καρδιολογίας, ανοσολογίας και του ενδοκρινολογίας.

Τους τελευταίους μήνες, οι φορείς που συνεργάζονται στο πρόγραμμα «Πνοή» διεξήγαγαν μια μελέτη για τις **άμεσες επιδράσεις του ενεργητικού και του παθητικού καπνίσματος ηλεκτρονικού τσιγάρου στην υγεία του ανθρώπου**. Για πρώτη φορά στον Κόσμο, οι επιδράσεις αυτές συγκρίθηκαν με εκείνες που προκαλεί το ενεργητικό και το παθητικό κάπνισμα του κοινού τσιγάρου. Οι υπεύθυνοι της επιστημονικής ομάδας ήταν ο Δρ. Ανδρέας Φλουρής, ο Αναπλ. Καθηγητής Αθανάσιος Τζιαμούρτας και ο Καθηγητής Γιάννης Κουτεντάκης. Το ηλεκτρονικό τσιγάρο που επιλέχθηκε ήταν από τα πιο διαδεδομένα στην ελληνική αγορά, το δε υγρό γεμίματος φίλτρων είχε γεύση καπνού και περιεκτικότητα νικοτίνης 11mg/ml. Αυτή είναι μια μέτρια περιεκτικότητα, καθώς τα υγρά γεμίματος

φίλτρων των ηλεκτρονικών τσιγάρων περιέχουν νικοτίνη από 0 έως 36 mg/ml.

Στη μελέτη συμμετείχαν 15 καπνιστές και 15 μη-καπνιστές άνδρες και γυναίκες. Όσον αφορά το ενεργητικό κάπνισμα, μελετήθηκαν οι επιπτώσεις καπνίσματος δύο τσιγάρων σε σχέση με την αντίστοιχη χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Σχετικά με το παθητικό κάπνισμα, μελετήθηκαν οι επιπτώσεις της έκθεσης για μια ώρα σε συνθήκες παθητικού καπνίσματος κοινού τσιγάρου και ηλεκτρονικού τσιγάρου. Χρησιμοποιήθηκε ένα ειδικά διαμορφωμένο εργαστήριο στο οποίο αναπαράχθηκαν οι συνθήκες που συνήθως απαντώνται σε κοινά μπαρ/εστιατόρια της χώρας.

Τα αποτελέσματα της μελέτης σχετικά με το ενεργητικό κάπνισμα έδειξαν ότι το κοινό τσιγάρο προκαλεί εμφανή απόφραξη των αεραγωγών. Αντίθετα, η χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου έδειξε μια μικρή αλλά στατιστικά και κλινικά ασήμαντη αποφρακτική τάση. Μια ώρα μετά το πέρας του ενεργητικού καπνίσματος και των δύο ειδών τσιγάρου, η λειτουργία του αναπνευστικού συστήματος είχε επανέλθει στα φυσιολογικά επίπεδα. Σχετικά με το παθητικό κάπνισμα, τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν προηγούμενες μελέτες της ερευνητικής μας ομάδας. Συγκεκριμένα, βρέθηκε ότι ακόμη και μια ώρα έκθεσης σε παθητικό κάπνισμα κοινού τσιγάρου προκαλεί σοβαρές βλάβες στην λειτουργία της αναπνοής, αφού η πλειονότητα των δεικτών που εξετάστηκαν είχαν επηρεαστεί αρνητικά. Η έκθεση σε παθητικό κάπνισμα του ηλεκτρονικού τσιγάρου προκάλεσε εμφανείς αλλαγές σε δύο από τους 12 αναπνευστικούς δείκτες οι οποίοι μελετήθηκαν, υποδηλώνοντας έτσι μικρής έκτασης απόφραξη. Μια ώρα μετά το παθητικό κάπνισμα και των δύο ειδών τσιγάρου, η λειτουργία του αναπνευστικού συστήματος είχε επανέλθει στα φυσιολογικά επίπεδα.

Με βάση τα δεδομένα της συγκεκριμένης μελέτης, συμπεραίνεται ότι **το ενεργητικό και το παθητικό κάπνισμα του ηλεκτρονικού τσιγάρου συνοδεύονται από μια μικρή αλλά, κατά πάσα πιθανότητα, κλινικά ασήμαντη αποφρακτική τάση**. Αντίθετα, το ενεργητικό και το παθητικό κάπνισμα του κοινού τσιγάρου προκαλούν εμφανή απόφραξη των αεραγωγών, η οποία κρίνεται κλινικά σημαντική. Τα ευρήματα της μελέτης αυτής παρουσιάστηκαν πρόσφατα στο 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Έλεγχο του Καπνίσματος που διεξήχθη υπό την αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας Κυρίου Κάρουλου

Παπούλια και θα δημοσιευτούν στο άμεσο μέλλον σε έγκυρο διεθνές επιστημονικό περιοδικό. Δεδομένου ότι η μελέτη αυτή εστιάστηκε αποκλειστικά στις άμεσες συνέπειες του ενεργητικού και του παθητικού καπνίσματος ηλεκτρονικού τσιγάρου στην πνευμονική λειτουργία, είναι απαραίτητο να μελετηθούν εις βάθος πιθανές επιπτώσεις σε άλλα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού (π.χ., καρδιαγγειακό, ανοσοποιητικό, ενδοκρινικό) καθώς και οι συνέπειες μακροχρόνιας χρήσης αυτού του προϊόντος ή υψηλότερων συγκεντρώσεων νικοτίνης στο υγρό αναπλήρωσης.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε το: www.famelab.gr

Το Πρόγραμμα Πνοή του FAME Lab, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του Κέντρου Έρευνας, Τεχνολογίας και Ανάπτυξης Θεσσαλίας ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2004 και αποτελεί την πρώτη συστηματική μελέτη των άμεσων επιπτώσεων του καπνίσματος στην υγεία του ανθρώπου.